

Amit

Amit kastar en blick på klockan. Redan kvart i åtta. Han skyndar ut i hallen och sätter på sig skorna.

– Jag går nu! ropar han till pappa som sitter kvar vid köksbordet med tidningen och sin kaffemugg.

Då öppnas dörren till duschrummet och mamma kikar ut med ett moln av vattenånga omkring sig. Det droppar från hennes långa, ljusa hår.

– Har du mössa på dig? frågar hon.

– Har du något alls på dig? frågar Amit med ett retsamt flin.

– Sätt på dig mössan! Det är minusgrader! säger mamma samtidigt som hon rycker till sig en handduk från hängaren och sveper den om sig.

Amit öppnar översta lådan i byrån och gräver fram sin stickade, gröna mössa. Ovanpå byrån står ett inramat

foto av familjen. Det är från i somras. Ljusblonda mamma, mellanblonda pappa och gyllenhåriga lillasyster Evelina. Och så Amit, med sitt bruna ansikte och svarta hår.

Oftast tänker han inte ens på att de inte är hans familj på riktigt. Att han har en mamma och en pappa någon annanstans som inte klarade av att ta hand om honom. Det var så länge sen och alla andra verkar också ha glömt. Men när han ser det där fotot blir han påmind om verkligheten, för den blir så tydlig när de står där sida vid sida i grönskan framför sommarstugan.

En dag i början av hösten hörde han att det händer att de riktiga föräldrarna dyker upp och vill ha tillbaka familjehemsplacerade barn. Även om det har gått nio år. Han kommer knappt ihåg sina riktiga föräldrar. Bara att det var en massa vuxna som bråkade mycket. Tänk om de plötsligt skulle ringa på dörren för att hämta honom! Han försöker att inte tänka på det, men ibland är det svårt att låta bli.

Mamma Susanne kommer fram och lägger armen om honom. Det doftar tvål och schampo om henne och hon följer hans blick till fotot. Kanske förstår hon vad han tänker.

– Vet du vad? säger hon. Varje gång jag ser den där bilden blir jag tacksam.

– Jaså? säger Amit. Det är väl jag som ska vara tacksam, om någon ska vara det.

Mamma ler och smeker lätt med fingertopparna över hans kind.

– Du kan omöjligt vara lika tacksam över att ha oss som vi är att ha dig, säger hon. Och jag tror faktiskt att det är din förtjänst att vi har Evelina också.

– Va? säger Amit. Hur kan det vara det?

– Jag tror att när vi hade fått dig slappnade vi av och var glada och lyckliga över att äntligen vara föräldrar, och då kunde jag plötsligt bli gravid.

– Och så fick ni ett riktigt barn.

Mamma ser honom i ögonen. Han är nästan lika lång som hon nu.

– Du är vårt riktiga barn, säger hon. Du kom först och sen kom Evelina. Ni är precis lika riktiga båda två. Det vet du väl?

Amit ler. För ja, han vet faktiskt det. Han känner det långt in i kroppen.

– Jag måste gå nu, säger han. Det ska börja en ny kille i klassen idag. Han är från Frankrike och tjejerna är helt tokiga.

Mamma skrattar.

– Jaså, gillar de fransmän?

– Tydligen.

Amit går fort, men måste ändå springa sista biten. Han avskyr att komma för sent.

I korridoren är det fullt av folk. Det verkar inte som om den nya killen har kommit än, för Vera pratar högt om vad hon har hört om fransmän.

– De är världens bästa på kärlek också, säger hon. Superromantiska!

Noah busvisslar och flera skrattar och ropar i mun på varandra. Louise har vitt linne med en rosa kofta över. Har hon gjort sig särskilt fin för den nya killen? Fast Amit tycker förstås alltid att hon är fin, så hon kanske bara är som vanligt. När hon har linne på sig syns det alldeles tydligt att hon har bröst. Inte som Vera, men alldeles tillräckligt för att Amit ska rikta blicken mot Noah och Shamun istället.

– Han vet säkert allt om mode och sådant, säger Alice. Johanna sa att han har flyttat hit från Paris!

– Men hur ska vi kunna prata med honom då? frågar Maja.

Just då kommer Johanna genom korridoren och låser upp dörren till klassrummet.

– Ni har ju inte lyssnat ordentligt, säger hon. Lucien är född i Sverige, men föräldrarna är franska. Nu har de tydligen fått jobb i Sverige igen.

– Varför är han inte här än? frågar Louise. Tänker han komma för sent första dagen?

– Tror ni han är snygg? frågar Maja.

– Säkert! säger Louise. Jag har varit i Paris med mamma två gånger. Nästan alla killar är snygga där.

Det sticker till lite i Amit när hon säger så. Han vet att det är taskigt, men han hoppas ändå att den där Lucien ska vara lite ful. Åtminstone i Louises ögon.

Fortfarande pratande strömmar klasskompisarna in och sätter sig. Sen de fick nya platser är det mycket svårare att låta bli att smygtitta på Louise, för nu sitter Amit snett bakom och ser henne utan att behöva vrida på huvudet. Det nötbruna håret är uppsatt i en lös knut i nacken och några slingor snirklar sig längs den ljusa halsen.

Amit biter på sin blyertspenna. En dag ska han våga prata ordentligt med Louise och kanske, kanske, kanske till och med fråga om hon vill vara ihop med honom. Förhoppningsvis blir det på discot de brukar ha precis före jullovet. Om inte den där fransmannen nu kommer och förstör allting.

Alla tjejer verkar ha bestämt sig för att bli kära i honom innan han ens har dykt upp. Vera har på sig den snäva tröjan hon hade när de tog skolfoto, och hon har målat skarpa, svarta linjer kring ögonen. Hon bestämde redan i fredags att Lucien ska sitta i bänken framför hennes.

– Det är kul att ni är förväntansfulla och tänker ta väl hand om vår nya klasskamrat, säger Johanna, men nu ska vi ändå försöka koncentrera oss på matten.

– Han kanske inte ens kommer idag, säger Maja. Då har vi ...

Längre än så hinner hon inte förrän det knackar på dörren.

– När man talar om trollen, säger Johanna och går och öppnar.

Klassen är spánt knäpptyst medan Johanna byter några lågmälda ord med någon utanför. Kanske är det Jennifer från kansliet, det låter som hon. Sen öppnas dörren lite mer och en lång gestalt kliver in. Han har träningsbyxor och en hoodie med luvan uppfälld och stannar halvt bortvänd och väntar på Johanna.

– Det ska säkert bli bra, säger Johanna till personen utanför.

Sen stänger hon dörren och ler mot nykomlingen. Det är något med leendet. Något förvånat, kanske? Amit tittar lika nyfiket som alla andra.

– Välkommen till oss, Lucien, säger Johanna. Alla är verkligen ivriga att lära känna dig och jag tror att de redan har bestämt var du ska sitta.

– Här! ropar Vera och pekar.

Lucien drar av sig huvan och vänder sig mot klassen. Det hörs liksom ett lätt sus när flera drar efter andan och någon fnissar till. Han är inte alls som de trott. Han är mörkhyad, verkligen jättemörk, och hans hår är småkrulligt och kortklippt som en matta längs huvudet.

Vera finner sig först.

– Kul, säger hon. Var kommer du ifrån?

– Växjö, säger Lucien och går fram till den anvisade

platsen. Men jag har bott i Paris sen jag var åtta år.

Några spridda fniss hörs och Vera lägger huvudet på sned.

– Jag menade, var du kommer ifrån *egentligen*? förtydligar hon.

Lucien ser sig omkring. Det kommer ett drag av trötthet över ansiktet, innan han sjunker ner på stolen och ställer sin väska på golvet bredvid.

– Mina föräldrar är födda i Frankrike, säger han, men jag antar att du frågar för att jag ser ut som jag gör. Farmor flyttade till Frankrike från Senegal när hon var liten och då var Senegal fortfarande en fransk koloni, så rent tekniskt är hon också född i Frankrike. Och det är farfar, mormor och morfar också, förresten, om det spelar någon roll.

– Senegal? säger Johanna. Så spännande! Vet någon av er var Senegal ligger? Det är knappt jag vet, faktiskt. Men visst är det väl längs Afrikas västkust någonstans?

Hon har redan börjat mixtra med datorn för att få upp en karta och strax syns hela Afrika på tavlan där framme.

– Vill du peka ut Senegal för oss, Lucien? frågar hon.

Lucien tittar på henne några sekunder och ett ögonblick tror Amit att han tänker vägra, men sen reser han sig ändå och går fram till tavlan. Johanna räcker över pekpinnen med ett uppmuntrande leende.

– Typ här någonstans, säger Lucien och ritar en osynlig

cirkel ute i vänstra kanten av den bulliga, utstickande delen av kontinenten.

– Alldeles vid havet, säger Johanna. Vet ni vilket hav det är?

– Atlanten, säger Liam. Kanarieöarna ligger bara en bit högre upp där.

– Rätt, säger Johanna och ser leende på Lucien. Har Senegal sådana där fina, vita stränder som man föreställer sig?

Lucien rycker på axlarna.

– Jag har aldrig varit där, säger han.

– Men dina föräldrar har kanske berättat?

– Jag tror inte att de har varit där heller.

Johanna ser lite ställd ut, men samlar sig och nickar.

– Det är klart, säger hon, det är ju dyrt att resa så långt.

– Pappa är kärnfysiker och mamma är kirurg, säger Lucien. De har nog råd.

Johanna harklar sig och Amit önskar att han fortfarande hade mössan på sig så att han kunde dra ner den över ansiktet. Fattar hon inte hur pinsam hon är?

– Då är de kanske för upptagna för att resa, helt enkelt, säger hon till slut. Gå och sätt dig nu, så ska vi komma igång med matten.

– När jag var liten åkte vi till Seychellerna ibland, säger Lucien på väg tillbaka till sin bänk. Men nu har vi bestämt oss för att inte flyga mer, för klimatets skull.

Han slår sig ner på stolen igen och hans blick sveper

runt bland klasskompisarna. Plötsligt möter den Amits. Amit försöker le ursäktande. Som om han har ansvar för vad klassen och Johanna håller på med.

Lucien lägger ena armen på ryggstödet och låter den andra vila på bänken.

– Du har verkligen ascoolt hår, säger Vera. Får jag känna på det?

– Om jag får känna på ditt, säger Lucien.

Amit biter sig i underläppen för att kväva fnisset som bubblar upp. Men Vera verkar inte ens fatta att Lucien försöker visa vilken knäpp sak det var att fråga om. Hon ler bara smickrat och blir lite rosa om kinderna.

– Visst, såklart, om du vill, säger hon och lutar sig fram.

– Vera, avbryter Johanna. Vi ska ha matte nu.

– Alltså, säger Vera irriterat, jag tycker det är kul med en svart person i klassen, för vi är ju typ vita allihop, förutom Amit, kanske, men han är ju i alla fall inte riktigt *svart*, mer lite brun, bara. Jag vill att Lucien ska känna sig välkommen, det är väl *bra*, eller?

Sen vänder hon sig hastigt tillbaka mot Lucien.

– Man får säga ”svart”, va? frågar hon. Det är väl vad ni kallar er själva? Svarta?

– Förutom i Växjö, viskar Noah till Shamun så högt att det hörs ända till Amit. I Växjö kallas de för n-ordet!

Johanna slår matteboken i lärarbänken med en smäll och stirrar ilsket på Noah.

– Det där trodde jag inte ens om *dig*, Noah! säger hon argt.

Noah flinar och slår ut med händerna.

– Vadå? ”Nysmälänningar” är väl inte så jättekränkande att du behöver bli arg?

Shamun skrattar också, lite lättat låter det som, och när Shamun skrattar kommer det flera försiktiga skratt från olika håll.

Lucien vänder sig mot Noah.

– Jo, faktiskt, säger han. För oss som är *födda* i Växjö är det ganska kränkande att bli kallade för ”nysmälänningar”. De som säger så brukar vi kalla för p-ordet. Puckon, alltså.

– Shit, säger Noah. Då ska jag aldrig använda n-ordet mer. Och inte säga att du är snål heller, för det påstår min kusin i Småland att ni egentligen inte alls är.

Lucien skrattar.

– Vill du bli bjuden på fika efter skolan, eller?

– Ja! utropar Noah.

– Hörni! säger Johanna. Nu har vi faktiskt matte!

På rasten hör Amit Louise och Vera prata med varandra.

– Fast han är ju rätt snygg ändå, säger Vera. Har du sett ögonen? Men jag vet inte om det skulle kännas konstigt att vara ihop med någon som är ... du vet, verkligen jättesvart.

– Varför skulle det spela någon roll? frågar Louise. Det är ju som att säga att man inte kan vara ihop med någon som är rödhårig eller har långa fingrar.

Amit är glad att hon säger så. Fast samtidigt inte. För det kanske betyder att hon också gillar Lucien?

– Det är väl inte alls samma sak, protesterar Vera.

– Jo, säger Louise. Det är det visst.

Då öppnas toadörren längre bort i korridoren och Lucien kommer ut. Vera och Louise ser på varandra och fnissar.

Amit går bort och ställer sig vid fönstret istället. Han tittar ut på fotbollsplanen och försöker att inte tänka på Louise. Det har han hållit på med ofta på senare tid och det har inte gått sådär jättebra. Men nu måste han ju åtminstone vänta tills allt har lugnat ner sig kring den nya killen. Amit ska förresten vänta ända till skoldiscot, det har han ju bestämt.

– Jag antar att det är du som är "lite brun, bara"? säger en röst bakom honom.

Amit vänder sig om och ser rakt in i Luciens mörka ögon. De glittrar roat.

– Alltså, de är verkligen inte alltid så där knäppa, säger Amit.

Lucien skrattar.

– Säkert?

Han härmar Johannas bestämda röst och låtsas vifta med en pekpinne.

– Kan du visa oss var Senegal ligger? Är stränderna vita där?

Amit flinar.

– Ja, det där var pinsamt, säger han. Men hon menar inte illa.

– Nej, säger Lucien. Det gör de oftast inte. Tjejen som ville att jag skulle känna på hennes hår är ganska snygg. Är hon singel?

– Vera? säger Amit. Det tror jag.

Han andas med ens lättare. Att Lucien verkar mer intresserad av Vera än av Louise är obegripligt, men bra.

– Var det svårt att gå i skola i Frankrike? frågar han. Är det inte mycket strängare där?

– Alltså, jag minns ärligt talat inte så mycket från lågstadiet i Sverige, säger Lucien, så jag har typ inget att jämföra med. Men när jag kom till min nya klass i Paris så kunde i alla fall alla mycket mer än jag. Jag fick extra hjälp för att komma ifatt.

Lucien lutar sig närmare fönstret och tittar ner på gården. Några fyror spelar King där nere medan en frusen rastvakt står bredvid och iakttar dem.

– Vet du? säger han. När vi bar in våra saker i lägenheten igår, var jag så himla glad. Alltså, jag är ju ganska bra på franska och jag trivdes i skolan där, men jag tyckte det var så kul att komma hem till Sverige. Även om det inte är Växjö, så är det ändå hem. Eller, jag trodde det, i alla fall.

Amit nickar.

– Och så vill Johanna att du ska komma fram till tavlan och visa var Senegal ligger, säger han.

– Mm, säger Lucien.

Han släpper skolgården med blicken och vänder sig mot Amit.

– Är du härifrån stan?

Amit nickar.

– Och min familj är vit som vaniljglass med vaniljsås och vit choklad på.

– Jaså? Är du adopterad? Men shit, vad jag blev sugen på glass nu! Vad skulle du säga sådär för?

Amit skrattar.

– Vi kan gå till Kafé Åkanten efter skolan om du vill. Supergod glass!

Lucien nickar ivrigt.

– Jag har ju typ lovat att bjuda den där killen med snedluggen på fika också.

– Noah, säger Amit. Han är ... speciell. Men okej för det mesta.

Amit funderar på om han ska tala om att han inte är adopterad av sin vaniljfamilj utan bara placerad där. Men det kan han kanske berätta om en annan gång. Lucien verkar vara en som man kan berätta saker för.

När de kommer in i klassrummet efter rasten igen klappar Johanna i händerna för att det ska bli tyst.

– Jag känner att vi fick en lite dålig start förra lektionen, säger hon. Det blev mycket fokus på Luciens hudfärg, fast ni nog egentligen inte menade det.

Amit kastar en hastig blick på Lucien som tittar tillbaka på honom och ler lite. Han tänker nog också på Johannas Afrikakarta.

– Ibland är saker kränkande fast vi inte alls förstår det, säger Johanna. Nu när vi ska ha samhällskunskap så kan vi ju passa på att prata lite om just sådant. Vad säger du, Lucien? Skulle du och Amit kunna arbeta tillsammans och ta upp några vardagssituationer som kan upplevas som kränkande och som vi sen kan diskutera i klassen?

Amit tittar från Johanna till Lucien och tillbaka igen. Fattar inte Johanna att det här blir ännu mera fel?

– Jättebra idé, säger Vera. Så viktigt att prata om, alltså!

Amit brukar aldrig säga emot eller lägga sig i. Men nu måste han. Han räcker upp handen och känner pulsen slå ända ut i fingertopparna medan han väntar på att Johanna ska se honom. Efter några sekunder fastnar hennes blick på hans hand och hon nickar uppmuntrande.

– Ja, Amit?

Ett ögonblick tvekar han. Men sen hör han mammas röst i huvudet. Rösten som säger att han är precis lika riktig som Evelina. Han vet inte varför just de orden spelar

roll just nu, men det gör de.

– Exakt hur brun måste man vara för att få att hitta på frågor till det där samtalet? frågar han.

Johanna ler förvirrat.

– Vad menar du?

– Jag undrar bara hur mycket pigment man måste ha? säger Amit. För jag tänker att Shamun och Maryam har ju väldigt mörkt hår, nästan svart, faktiskt, men det kanske inte gills? Det måste vara färgen på huden, eller? För att man ska få i uppdrag att hitta på frågor om rasism, menar jag? Nour är ju lite brun. Får hon vara med?

Johanna tittar på Amit i flera sekunder. Mer förvånat än irriterat.

– Det här projektet är ju för att motverka rasism, säger hon sen. Förstår du inte det?

Plötsligt fnissar Nour till.

– Jag tycker att bara riktiga blekisar ska göra frågorna, säger hon. Liam är ju kritvit och Sanna och Wille också!

– Eller alla som är kortare än en och femtiotre, säger Louise och ler mot Amit så att han blir alldeles matt och inte ens kan samla ihop ansiktet och le tillbaka.

– Eller alla som kommer att få E i samhällskunskap, säger Lucien. Det blir ju extra träning för dem!

– Eller alla som inte har råd att åka till Seychellerna på semester, säger Alice.

– Räknas Kanarieöarna? frågar Liam.

Plötsligt utbryter ett väldigt diskuterande från alla håll.

Johanna står vid sin bänk och ser villrådig ut. Som om hon förstår att något blev fel igen, men ännu inte riktigt vad.

– Vi kanske helt enkelt ska försöka hitta på de olika situationerna tillsammans allihop, säger hon.

Efter samhällskunskapen har de lunchrast. När Amit har knutit på sig skorna och reser sig upp för att gå, känner han en hand på sin axel. Det är Louise. Hjärtat liksom stannar till i kroppen i flera sekunder när han möter hennes blick.

– Vad bra du var, säger hon. Det var ingen annan som fattade först, men sen fattade nästan alla. Skitbra gjort!

Amit ser förvirrat på henne och det känns som om han hinner blinka minst tio gånger innan han äntligen hittar rösten igen.

– Eh ... tack. Är du en och femtiotre?

Frågan bara flyger ur honom och han känner att kinderna hettar. Men Louise skrattar bara.

– Ja, säger hon. Ska du äta med Lucien? Vera och jag kanske kan hänga med er?

Långt inom sig vrålar han av jubel. Dansar en vild dans

av glädje och gör volter och snurrar omkring som en galning. Men utanpå nickar han bara, även om det kanske strilar ut lite jubelsnurr genom ögonen.

– Det tror jag nog, säger han. ●